

[Cenevre-3'n Cenevre-2'ye direni](#)

Cenevre-3'n ancak Suudilerin ibirliyle yaatlablecek olmas, Suudilere masay devirme tehdidiyle .Cenevre-2 artların dayatma imtiyaz kazandıyor

.Suriye ile ilgili olarak son iki haftada yaanan gelimeler, Cenevre-2 artların yeniden yaratılmakta olduunu düündürüyor Cenevre-2 artların ne olduuna ve Suudi Arabistan ve Türkiye'nin Cenevre-3 sürecini neden bu artlara döndürmek istediine 2 .hafta önceki Suudi ittifakın Cenevre'deki 'altın vuruu' adlı yazıda deini miti Özetle, 2015 ekiminde ekillenmeye balayan Cenevre-3, Cenevre-2'nin artların belirleyen Amerika ve müttefiklerinin baarsızlnn bir .sonucuydu Vekalet savann kontrolden çıkması, ABD'nin terörle mücadeleyi Suriye'de rejim devirmekten daha öncelikli görmeye balaması ve .Rusya ile İran'ın 2015 Eylülünden itibaren askeri sahaya arka koymas, Cenevre-3'ün artların tayin etmesi Dolayısıyla da Cenevre-2'nin aksine "Bear Esed çekilmelidir" ön art içermeyen ve Suriye hükümeti ile müzakerelere tek bir .muhalif grubun katılmasını öngörmeyen Cenevre-3 artları, Suudi Arabistan ve müttefiklerine zafer vaat etmiyordu Suudi Arabistan ve müttefikleri, kendilerine zafer vaat etmemekle birlikte zorunlu olarak yer aldıkları bu süreci, Cenevre-2 .artlarına göre yönlendirebilmek için u admlar attılar Riyad heyeti: Suudi Arabistan ve müttefiklerinin desteklediği silahlı ve siyasi gruplar, Riyad'da bir araya getirildi. Cenevre'de 1- .Suriye hükümetiyle yapılacak müzakerelere katılacak heyet oluturuldu Muhalefette tekelleşme: Cenevre-3'te tüm muhalif grupların temsil edilmesi öngörüldüğü halde Riyad heyeti, muhalefeti sadece 2- kendisinin temsil ettiğini öne sürdü.[1] Amerika'nın ID'e karış operasyonlarındaki kararda müttefiki olmasna rağmen Kürtlerin Cenevre-3 müzakerelerine katılmı Ankara ve Riyad'ın baskıları sonucu engellendi Ön artın güncellenmesi: Cenevre-3'te müzakerelerin ön artları yapılması öngörülmesine rağmen, Suudi Arabistan ve müttefikleri 3- .geçiş sürecinde Bear Esed'in yer almamasını ön art olarak komaya devam etti Rusya'nın tavizkar tutumu ABD'ye manevra alan açıyor Suudi Arabistan ve müttefikleri, askeri ve siyasi alanda 2014 artlarından eser kalmamasına rağmen, Cenevre-2 artların dayatma .cesaretini büyük ölçüde ABD ve Rusya'nın Cenevre-3'ü yaatma konusundaki kararlına borçlu Cenevre-3'ün ancak Suudilerin ibirliyle yaatlablecek olmas, Suudilere masay devirme tehdidiyle Cenevre-2 artların dayatma .imtiyaz kazandıyor Öte yandan Cenevre-3'ün mimarı olan Suriye Destek Grubu'nun 30 Ekim 2015'teki Viyana ilkeleri[2] konusunda Rusya'nın .sergilediği tavizkar tutum da hem Suudilerin elini güçlendiriyor hem de Amerika'ya yeni manevra alanları açıyor Rusya'nın Suudi Arabistan ve Amerika lehine artları yaratan bu tavizkar tutumu, bizzat Dışeri Bakanı Sergey Lavrov tarafından .itiraf edildi

Örneğin Viyana bildirisinin 6. maddesi öyle diyordu: "ID ile BM Güvenlik Konseyi tarafından terörist olarak tanımlanan gruplar ve ".ayrıca katılımların üzerinde anlaşılacak gruplar yenilgiye uğatılmadı Lavrov'un da açıkladığı üzere Moskova, önce Riyad heyeti içerisinde temsilcileri bulunan İslam Ordusu ve Ahrar Şam gibi grupların [BM'nin terör örgütleri listesine alınmasını istemi; ancak daha sonra barın salınması için bu talebinden vazgeçti].[3] Halbuki bu gruplar BM'nin terör örgütü listesinde bulunan ve atekes kapsamında tutulan Nusra Cephesi ile 'Fetih Ordusu' ad .altında ittifak yapıp ve 27ubat'ta ilan edilen atekesi sabote ediyordu Lavrov, "O dönemde çoğu bizimle aynı görüşte olan Batı ortaklarımız bizden uzlaşma istemediler ve bazı bölge ülkelerinin bu grupların terörist olarak nitelenmesine büyük bir direniş gösterdiğini söylediler. Biz de müzakerelerde ilerleme salanabilmesi adına .bunu kabul ettik" eklindeki sözleriyle adeta Suriye'de 27ubat bandan beri yaanan u gelimelerin sebebinin açıklıyor Erken atekes: 27ubat bandan Nubul ve Zehra kuvvetlerinin kararını Türkiye'nin silahlı gruplardan temizlemek üzere ilerleyen 1- Suriye ordusu ve müttefiklerinin ilerleyişini, İran'ın itirazına rağmen durduruldu. Rusya, ABD ile 27ubat'ta atekes ilan edilmesi .konusunda anlaşamadı. Atekes, bar sürecini güçlendirmedii gibi, askeri alanda Suriye ordusu ve müttefiklerinin aleyhine artları yarattı Suudilere toparlanma fırsatı: Suudi Arabistan ve Türkiye, atekes fırsatından yararlanarak Rusya'nın terör örgütü ilan edilmeleri 2-

.konusunda tavizkar davrand gruplar silahlandrd ve yeniden yaplandrd

Masay devirme tehdidi: Riyad heyetinde temsilcisi bulunan silahl grupların liderleri, “cephelerdeki ate alevlendirme” ve 3-
“boyunların vurma”[4] çars yaptı. Riyad heyeti ise Cenevre’den çekilme tehdidinde bulundu. Nusra Cephesi liderliindeki Fetih
.Ordusu, atekes öncesinde kaybedilen bölgeleri geri almak için Halep’e büyük bir saldr balatt
Cenevre-3’e Suudi kurunu
Suudiler ve müttefikleri, Viyana ilkeleri dorultusunda bir siyasi çözüme kerhen dahil olduunu 28 Ocak’ta, “Cenevre’ye gideriz;
.ama müzakerelere katlmayz”[5] diyerek ve ön artların tekrarlayarak zaten göstermiti
ubat’ta Suriye Destek Grubu’nun Münih kararların kabul etmeyerek direnmeye çaltılar. Ama 12 Mart’ta “Suriyelilerin kannn 12
[dökülmesini durdurma ve siyasi çözüm bulma amaçlı uluslararası çabalara balından ötürü” diyerek müzakerelere de katıldılar.[6
Siyasi çözüm bulma amaçlı uluslararası çabalara ballk” gerekçesiyle 12 Mart’ta müzakerelere katılan Riyad heyetine daha sonra“
.masay devirme cesareti veren en önemli etken hiç kukusuz Rusya’nın 15 Mart’taki sürpriz çekilmesiydi
Cenevre-3’ün yaamas adna Nusra müttefiklerinin terör listesine alınmasında srarc olmayan, 27 ubat’taki atekes için kuzeydeki
operasyonların durdurulmasını isteyen ve 15 Mart’ta da Suriye’deki ana hava güçlerini çeken Rusya, 5 Mays’ta ise am’ müttefik
.olarak görmediini[7] açıklad
.Moskova’nın bu admlarıyla Bear Esed’den vazgeçti yönünde bir mesaj verip vermedii imdilik belirsiz
Ancak Suudilerin Cenevre-3’ü, Cenevre-2 artlarına döndürmeye çalan admların ve Rusya’nın yapc olma adna sergiledii düük
.profilli tutumun Amerika’ya manevra alan açt son derece açık
Zira Cenevre-3 sürecinin balarında Cumhurbaşkanı Bear Esed’in “görevi hemen brakmas konusunda artk srarc olmadıkları”
belirtip “Bakmz deitirdik. Bu ekilde bir sonuç alınmaz. ntikam peinde koulmamas, daha fazla kiinin ölmemesi için yumuak geçie,
yönetilebilir geçie ihtiyacmız var”[8] diyen ABD Dileri Bakan Kerry’nin imdi ‘Esat Gitmedikçe Bu Sava Bitmez’[9] demesi, bunu
.doruluyor
Londra’da yaymlanan Suudi el-Arab gazetesinin dedii gibi gerçekten Moskova’da ve Washington’da Bear Esed’in en ksa sürede
ve uygun bir siyasi yolla gitmesi konusunda tartmalar yapıyor mu[10] ve Kerry ile Lavrov’un açıklamalar Esed’in geçi sürecinde
.gönderilmesi konusunda anlamaya varıldnn sinyali midir imdilik belirsiz
ran’n Cenevre’deki krmzçizgisi
Ancak bu konuda söz sahibi olanlar sadece ABD, Rusya ve Suudi Arabistan deil. ran Devrim Lideri’nin D Politika Danman Ali
Ekber Velayeti’nin bu açıklamalardan hemen sonra gittii Lübnan ve Suriye’de el-Ahbar gazetesine söyledikleri, Rusya’nın bu
.konuda tek bana karar almadn gösteriyor
Velayeti unlar söylüyor “Rus taraf, Bear Esed’in cumhurbaşkanında kalmas konusunda srarc. ran slam Cumhuriyeti de Esed’in
kalmas konusunda kesin bir kararlla sahip. Bu konu bizim için bir krmzçizgidir. ran ve Hizbullah, Ruslar henüz yokken,
Suriye’deki yasal hükümeti destekledi. Biz Rus dostlarmıza bizim bu konuda kararl olduğumuzu söyledik ve Ruslar da halihazırda
[Bear Esed’in alternatifinin bulunmad sonucuna vardılar.”[11
Ayrıca Kudüs Gücü Komutan General Kasm Süleymani’nin Halep’e gönderilmesini de Cenevre’ye etki edecek saha artlarına dair
.bir not olarak eklemek gerekiyor

YDH. 19 Nisan 2016. Riyad heyeti: ABD’li dostlarmızdan silah istiyoruz http://www.ydh.com.tr/HD14580_riyad-heyeti--abdli- [1]
dostlarmızdan-silah-istiyoruz-.html

YDH. 30 Ekim 2015. Viyana bildirisinin metni http://www.ydh.com.tr/HD14254_viyana-bildirisinin-metni.html [2]

YDH. 20 Nisan 2016. Lavrov: Atekese çineyen gruplar terörist listesine alınmal http://www.ydh.com.tr/HD14582_lavrov-- [3]
ateskesi-cigneyen-gruplar-terorist-listesine-alinmali.html

YDH. 18 Nisan 2016. İlmli muhalif diplomasisi: Boyunların vurun http://www.ydh.com.tr/HD14573_ilimli-muhalif-diplomasisi-- [4]
boyunlarını-vurun.html

YDH. 28 Ocak 2016. Riyad heyeti Cenevre’ye ‘turist olarak’ gidecek http://www.ydh.com.tr/HD14434_riyad-heyeti- [5]
cenevreye-turist-olarak-gidecek.html

Milliyet. 12 Mart 2016. Muhalifler Cenevre’de, PYD davet edilmedi <http://www.milliyet.com.tr/muhalifler-cenevre-de-pyd-> [6]
davet/dunya/detay/2208485/default.htm

Milliyet. 5 Mays 2016. Rusya ters köe yaptı: Esad müttefikimiz deil <http://www.milliyet.com.tr/rusya-ters-kose-yapti-> [7]
esad/dunya/detay/2239368/default.htm

Vatan. 1 Ekim 2015. 'Esad hemen gitmese de olur' <http://www.gazetevatan.com/-esad-hemen-gitmese-de-olur--869164-> [8]
/dunya

Amerika'nn Sesi. 4 Mays 2016. Kerry: 'Esat Gitmedikçe Bu Sava Bitmez' <http://www.amerikaninsesi.com/a/kerry-esat-gitmedikce-bu-savas-bitmez/3314102.html> [9]

<http://www.alarab.co.uk/?id=79695> .El Arab. 7 Mays 2016 [10]

<http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=13950217000044> .Fars News. 6 Mays 2016 [11]